

OOG VOOR JOU - TOREN VAN HOUVAST

De klas als Magneet van Aanwezigheid

In 8 stappen naar De Toren Van Houvast

Aanwezigheid

Oog voor jou

Signalen

3.

.....

.....

.....

.....

.....

4.

Magneet

5.

<p>1. ....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>2. ....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>3. ....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>5. ....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

4. ....

8. UITDAGINGING(EN)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Maand: .....

Naam: .....

Aangrijpen

Vasthouden

4. Hoe magnetisch is jouw klas/school?
Geef een cijfer van 1 tot 10.

5. Hoe blijf je een magneet als de leerling er wel is? Geef antwoord in 3 woorden.

Meebouwen

7.

Opdracht 5.

1. Als je aan een klas als magneet denkt, denk je aan...
Geef antwoord in 3 woorden.
2. Welke rituelen, gedragingen of middelen kunnen een magneet zijn? Geef antwoord in 3 woorden.
3. Welke van de rituelen, gedragen of middelen uit de vorige vraag scoort voor de ouders van de door jou opgeschreven leerling het hoogst?

De Toren van Houvast

Ontwikkeld door Gemeente Rotterdam, Koers VO en PPO Rotterdam, in samenwerking met Gedragswerk

Van verzuim naar **Aanwezigheid**, de klas als magneet

Het magische getal 5

Dit werkatelier is alleen succesvol wanneer 5 deelnemers samenwerken als een team. Net zoals het vasthouden van leerlingen een gezamenlijke inspanning is. Het getal 5 staat voor 5 vingers die een leerling moeten vasthouden, ongeacht wat er gebeurt. Een half schooljaar duurt 5 maanden. In dit werkatelier stellen de deelnemers 5 afspraken op, waarmee zij de komende 5 maanden aan de slag gaan. Deze afspraken activeren het handelen vanuit **Aanwezigheid!**. Binnen een groep van 5 is er geen leider. Verzuim pak je altijd samen aan. 5 deelnemers staan voor 5 tafeltjes met elk 5 leerlingen. 5x5= een klas van 25 leerlingen. 5 handen zijn samen 25 vingers. 25 vingers die helpen bij het inzetten op **Aanwezigheid!**

Aanwezigheid is van alle kinderen. **Aanwezigheid!** is van ons allemaal!

De uitdaging

- **Opdracht 1.1 [5 minuten]**
Schrijf in de vingers van de grote hand de namen van de 5 deelnemers van deze werksessie.
- **Opdracht 1.2**
Schrijf in de kleine hand de naam van 1 leerling waarbij aanwezigheid een uitdaging is. Schrijf allemaal een andere leerling op. Bespreek kort welke namen er zijn opgeschreven.

Van verzuim naar **Aanwezigheid!**

Door je te richten op **Aanwezigheid!** stimuleer je positieve en vroegtijdige activiteiten van alle betrokkenen.

- **Opdracht 2.1 [5 minuten]**
Hoeveel focus leg jij op afwezigheid? Geef dit aan door een bolletje in te kleuren in de bovenste thermometer. Koud is niet zo veel, warm is heel veel.

Opdracht 2.2

- Hoeveel focus leg jij geven op **Aanwezigheid!**? Geef dit aan door een bolletje in te kleuren in de onderste thermometer. Koud is niet zo veel, warm is heel veel. Bespreek kort waar jullie warmer van worden. Waarom willen jullie de focus wel of niet leggen op **Aanwezigheid!**

Het vasthouden van **Aanwezigheid!**

Verschillende signalen spelen een rol bij het vasthouden van leerlingen. Zo zijn er signalen die erop wijzen dat een leerling dreigt af te haken. Wanneer signalen tijdig worden herkend, kan hierop worden ingespeeld en kan een leerling verleid worden om tóch naar school te komen.

Opdracht 3 [5 minuten]

- Welke signalen merk je op? Schrijf op de stippelijntjes signalen die erop wijzen dat een leerling dreigt af te haken. Denk eventueel specifiek aan de leerling die je bij opdracht 1.2 genoemd hebt. Welke signalen zie je bij het kind, de ouders, in de klas en op school? Bespreek hoe jij en je team hier op reageren

Een route van vasthouden

De route naar **Aanwezigheid!** is geen recht pad, maar een weg vol omwegen. Je kunt kinderen wel verplichten naar school te komen, maar dat werkt nooit echt. Uiteindelijk zal je ze moeten verleiden. Als je leerlingen eenmaal vasthebt, houd ze dan ook vast!

Opdracht 4.1 [5 minuten]

- De weg in deze opdracht staat symbool voor de aanwezigheidsroute die leerlingen nemen om naar school te gaan. Een gedeelte van de weg ontbreekt. Welke route nemen leerlingen naar jouw school (symbolisch)? Wat komen ze tegen? Loopt de weg recht of in kronkels? Welke obstakels komen ze figuurlijk tegen? Wie zijn die obstakels? Hoe begint de weg van de schooldag van een leerling? Maak de route af door de uiteinden van de wegen aan elkaar te verbinden. Bespreek de resultaten met elkaar.

Opdracht 4.2

- Hoe reageer jij als professional op de route die de leerlingen moeten nemen naar school? Hoe zou jij kunnen reageren nu je ziet welke obstakels ze tegen komen? Bespreek dit met elkaar.

De klas als Magneet (in 6 vragen)

Als je een leerling wilt verleiden, doe je dat niet alleen met de 2 handen van de leerkracht, maar ook met de 50 andere handen van de kinderen in de klas. Als je wilt aangrijpen, wat is dan de kracht van de klas?

Opdracht 5 [10 minuten]

- Op het werkblad staan 5 vragen en stellingen over de aantrekkingskracht van de klas. De uitdaging is om gezamenlijk de vragen en stellingen te beantwoorden vanuit het belang van **Aanwezigheid!**. Denk vanuit de kracht van de klas. Op het werkblad staan ook 5 vakken waarin je de antwoorden opschrijft. Vul de antwoorden in binnen het vak met het bijbehorende cijfer.

De leerling in beeld

Waar liggen op jouw school de kansen en mogelijkheden bij het verleiden naar **Aanwezigheid!**

Opdracht 6.1 [6 minuten]

- Schrijf 3 concrete dingen die jullie als professionals kunnen doen om ondanks de eventueel hobbelige route naar school je leerlingen te verleiden tot aanwezigheid in de klas. Denk niet alleen aan de leerling, maar ook aan de ouder(s). Schrijf individueel 3 van deze 'aangrijpingspunten' op. Deze aangrijpingspunten zijn onderwerpen met betrekking tot **Aanwezigheid!**, waarmee de school aan de slag kan. Op het moment dat iedereen 3 aangrijpingspunten heeft opgeschreven, schuif je het werkblad door naar de persoon rechts van je.

* **Digi-versie: wanneer je dit spel digitaal speelt, stuurt iedereen zijn of haar aangrijpingspunten 1 voor 1 in de chat.***

Opdracht 6.2

- Iedereen heeft nu een werkblad van een teamgenoot voor zich liggen. Bekijk de 3 aangrijpingspunten die hierop zijn geschreven en kies vervolgens het aangrijpingspunt dat jij het belangrijkste vindt. Dit aangrijpingspunt omcirkel je met een markeerstift. Bespreek met elkaar welke aangrijpingspunten er zijn gekozen, en waarom. Wanneer een aangrijpingspunt meerdere keren voorkomt, kies dan gezamenlijk een ander aangrijpingspunt. Er blijven 5 verschillende aangrijpingspunten over.

* **Digi-versie: like de chats die je het belangrijkste vindt. Welke chats worden er het meeste geliked? De 5 punten met de meeste likes blijven over. Bespreek deze 5 punten met elkaar.***

Hoe bouw ik mee aan de klas als Magneet?

Als de klas een Magneet van **Aanwezigheid!** wil zijn, welke aangrijpingspunten moet de klas dan vastpakken? Welke rol speelt de klas bij de aangrijpingspunten? De vraag is niet 'Wat doe je als een leerling er niet is?'. De vraag is vooral 'Wat doe je als een leerling er wel is?'. De acties en strategieën die je op dat moment inzet zijn net zo belangrijk. Wat kan de klas als Magneet doen om de afwezige leerlingen aan te trekken?

Opdracht 7 [20 minuten]

- Deze opdracht gaat over de 'klas als Magneet van **Aanwezigheid!**'. Gebruik voor deze opdracht de aangrijpingspunten uit opdracht 6.2. De opdracht bestaat uit 3 onderdelen. De opdracht duurt in totaal 20 minuten. Houd de tijd goed bij!

Onderdeel 1

Vul het woord-web in van onderdeel 7 van het werkblad. In het midden van het web noteer je het aangrijpingspunt dat is omcirkeld op jouw werkblad. Brainstorm gezamenlijk over hoe de klas kan worden ingezet bij de verschillende onderwerpen. Zet de ideeën kernachtig in de andere cirkels.

Onderdeel 2

Kies uit de opgeschreven ideeën gezamenlijk de 5 beste ideeën. Omcirkel de ideeën in de woord-webben.

Onderdeel 3

Bespreek hoe je elk idee kunt omzetten in een uitdaging. Elke uitdaging is een actiepoint waar jullie de komende maanden mee aan de slag gaan. Je schrijft jouw uitdaging in het vak 'Uitdagingen', let op dat deze uitdagingen van alle deelnemers van elkaar verschillen. Naast de uitdaging schrijf je jouw naam en de maand waarin je de uitdaging onder handen gaat nemen.

De Toren Van Houvast

Opdracht 8 [10 minuten]

Knip de vorm uit en vouw en lijm ze in elkaar. [Houd allemaal jouw in elkaar gevouwen doos voor je webcam, met jouw uitdaging gericht naar de camera. Wanneer alle 5 deelnemers hun doos voor de webcam houden, maakt een van de deelnemers een screenshot \(schermafbeelding\). Mail deze schermafbeelding naar \[info@gedragswerk.nl\]\(mailto:info@gedragswerk.nl\).](#)

Bespreek kort de uitdagingen waar jullie mee aan de slag gaan. Maak hier duidelijke afspraken over. Elke deelnemer gaat de komende maanden aan de slag met zijn of haar onderwerp. Zet De Toren Van Houvast ergens neer als trofee, of zet jouw doos op je bureau. Verlies de aandacht voor **Aanwezigheid!** niet uit het zicht. Houd deze werksessie opnieuw over 5 maanden.